

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési helyben, házhoz hordva :
Égész évre . 12.- kor. Negyedévre . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve
Égész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Az erőszak előszele.

No mungók, meritek-e még állítani, hogy van önálló véleményetek, meggyőződésetek és gerincetek? Eddig azt hangoztattátok, hogy ha **nem lesz is junktim a véderőjavaslatok törvényerőre emelkedése és a kilences bizottság programjának megvalósítása között**, de azért ez utóbbi is meglesz. No szépen lesz meg. Megmondták Bécsben, hogy a zászló- és jelvényszerű rendezése most időszertlenül s beszélni sem szabad róla, a kilences bizottság programját pedig a hadvezetőség akkor és olyan tempóban valósítja meg, ha ezt a katonai érdekek megengedik.

Egészen bizonyos, hogy pár nap múlva lesz a mungók véleménye és szent meggyőződése is. Azt fogják mondani, hogy ők soha másként nem is értelmezték a dolgot. Ezt fogják mondani annak dacára, hogy most Bécs **előre** kikürtölte a mungók jövőbeli szent meggyőződését.

Ezt a szent meggyőződést Tisza fogja hozni, publikálni és lobogtatni a zsebkezdővel, amelyet Perczel Dezsőtől, mint annak méltó utódja az elnöki széken, átvész.

Mert Tisza jön, Tisza a volszoknál volt. Az nem tesz semmit, hogy a volszokat ma osztrákoknak hívják. Tisza boszút esküdött, neki a boszúja kielégítésére szüksége van, ha mindjárt úgy is, mint Coriolánnak a volszok által.

Tisza—Coriolán már utban van, már jön. Óh Coriolán, nem tehetünk róla, de ha rád gondolunk, eszünkbe jut az ősz Veturia is. Nem félünk ugyan, de óhatjuk, hogy a történelem ismétlődjék.

Tisza ama bizonyos pár év előtti november 18-cal csutos kudarcot vallott. Múltán, mert törvénytelenre vedemedelt. A mea culpa emiatt soha sem mondta el, ellenkezőleg folytonosan rejtendő megtorlásra gondolt és dolgozott.

A cselekvés ideje rá nézve elérkezett, Bécs hatalmas szövetségesnek bizonyult; nincs vesztegetni való idő már csak a kalendáriumi évforduló okából sem, ez is itt van: új november 18-at kell csinálni. Akkor lesz az eredmény igazán fényes. Így okozódik Tisza!

Ha ez így lenne, elhisszük, hogy szép eredménynek tartaná Tisza István, — de csak magára nézve. De gustibus non est dis putandum. De minő eredmény lenne ez az országra nézve? Szentesítése a négyszáz éves bécsi törekvésnek, amely szerint mindenütt, ahol Magyarország ről lehet szó, ezt nem, csak Ausztriát szabad látni.

A címer és jelvényszerű rendezésének kérdése nem időszertű! Mit jelent ez? Azt, hogy Magyarország nincs, ellenben Ausztria létezik ottan is, ahol Magyarország kellene lenni.

Pedig Magyarország egy egységes nagy amely erősen látható, ellenben Ausztria sok apróságnak a mozaikja. Ha Magyarországot és Ausztriát az állatországból vett hasonlattal akarjuk illusztrálni, akkor Magyarország a bárány, az ausztriai apró tartományocskák pedig a különféle elősdiék nagy választékban, a holhától a kullancsig. A bárány látható, az elősdiék nem. Milyen furcsa kívánság lenne azt kívánni, hogy mindamellett is a bárányt ne lássa senki, hanem csak az elősdiék seregét és azokról nevezze el a bárányt is.

Ilyen szemérmetlen a dicső Ausztria a

magyar birka hátán. Hát ezt tovább is tűrni igazán birkatürellem kellene.

A magyar nemzetnek még van önérzete s önérzetes nemzet ezt nem tűrheti.

Hogy van önérzete, megmutatta a magyar nemzet a közelmúltban lezajlott nagy nemzeti felbuzdulással.

Nem a nemzet, hanem a volt vezérei, a szerencsétlen paktum megkötői, a miniszteri székek vallatói az okai, hogy akkor a nemzet akarat, a hamisítatlan nemzeti akarat, nem érvényesülhetett.

Mert Bécs reszketett. Azért ígérte meg önként az önálló bankot s azért ígérte a kilences bizottság programjának megvalósítását.

Meg is lett volna nemcsak ez, hanem mindaz, amiért a nemzet oly egységesen és oly nagy-szerűen megmozdult.

De — lejárátták a 48-at a paktummal, a kezdeknek önkéntes guzsbakötésével. A függetlenségi pártnak nincs többé tekintélye Bécsben. Nem adnak rá semmit; elbizakodottabbak, gőgösebbek, mint valaha.

Pedig ebből még baj lehet, mert a nemzet erősebb, mint gondolják; de Ausztria azért nem fog észre térni, míg újra ki nem kap.

Nem szükséges ennek a kikapásnak vérrrel történnie. Csak kemény emberek és kemény szavak kellene. S mindezek felett önbizalom és kitartás.

A mai parlamenti többségben mindezeket ugyan hiába keressük, mert hiszen ez éppen Bécs által lón a Dunaparti nagy cifra házba beterve, de hát jöhet és jönni is fog még idő, amikor önérzetes hazafiak alkotják a többsé-

A mi emberünk.

Irtá: SAS EDE.

I.

A kaszinóban a szokásos esti élet uralkodott. A zöldfüggönyös, csöndes olvasóban néhány böngésző alak. Tanárok. Könyvmolyok. Akik nem alkalmatosak semmiféle okos dologra, okos dolog alatt természetesen a kártyát kell érteni.

A játéktérnek annál népesebbek, zajosabbak. A tekeasztalok körül a vármegye arany ifjusága tolong. A kis aljegyzőcskék, akik persze mind feljebb hordják az orrukat, mint akár az alispán, akár a főispán. A zöld asztalok mind körülveve. Itt nesztelen csöndben folyik a játék. Ott ugyancsak püfölik az asztalt. Reszkető feji, tekintélyes öreg urak némán bólogatva a sakkfigurákat tologatják. Földbirtokos oligarkák; vagy a vármegye nyugdíjas hivatalnokai. Hiszen aze egész kaszinóban a vármegye az ur. Az egész kaszinó egy meghitt, bizalmas család...

Csak az egyik szögletben képződött egy beszélgető csoport, amely egy szikáar, erősen napbarnított arcú, acélkemény tekintetű férfit vett körül, akit ugyancsak faggattak:

— Beszélj már! Három esztendeig járja a világot és harapófogóval kell belőle kihuzni a szót!

— Bezzeg te egy hétig voltál Párisban és három esztendeig mesélted a kalandjaidat! — vágott közbe valaki.

— Persze, mert az olyan kalandokat, legkönnyebb elbeszélni, amik nem történtek meg az emberrel, — jegyezte meg egy vékony ifju. — De Gábor bizonyosa nagyon érdekes dolgokat is tudna nekünk elbeszélni, amik igazán megtörténtek vele.

Az ostromlott férfi csöndesen mosolyogva vont vállat:

— Ugyan, mit tudnék nektek beszélni? Legfőlebb azt, hogy Amerikában bizony nem töltetek annyi időt léháskodással a klubokban, — mint mi idehaza...

A világjárt férfii Tass Gábor volt, fiatal földesur, akit három évvel ezelőtt nagy csapás ért. Felesége félvi házasságuk után meghalt s az özvegy férj akkor hosszú külföldi utazásra indult, a miből most tért vissza. A társaság jót nevetett a tréfáján, amikor egyszerre oda lépett a csoporthoz az alispán és az egyik ur vállára tette a kezét:

— Gyere Gusztli! Együtt vagyunk már. — Kezdhetjük.

A megszólított azonnal felállt. A társaság érdeklődve kiáltott:

— Ah! Hát most ülésezik a vésztörvény-szék!

Az alispán összevonta szemöldökét mint

aki zokon veszi, hogy ilyen komoly dologban mókáznak. A kaszinó választmányának tagjai méltóságteljesen bevonultak a legbelső szentélybe. A zöldposztos, kipárnázott ajtószárnyak becsukódtak a hatalmas urak mögött, aki most fognak tanácskozni egy ember erkölcsi élete vagy halála fölött...

II.

Tass Gábor egyedül maradt a sovány, sápadt fiatal urral. Megkérdezte tőle:

— Miféle vésztörvény-szék ülésezik?

A vékonypénzü jökevdűven felelt:

— Persze, te nem voltál itthon. Nem tudsz a dologról semmit. Valami szerencsétlen flótás járt ide, aki ellen most kigolyozási indítványt adtak be. A fölött határoz a választmány.

— És micsoda becstelenséget követett el a szerencsétlen flótás?

— No, tudod, becstelenséget nem követett el; de olyan súlyos formahibát, mi lehetetlenné teszi, hogy tovább is köztünk maradjon. Teljes lehetetlenség!

— Mégis, mit csinált?

— Kérdezd inkább, mit nem csinált?

— Kezdem ejteni. Nem kért valakitől elégtételt, akítól kellett volna.

— Eltaláltad. Ha nem is elégtételt, de legalább magyarázatot kellett volna kérnie! Még akkor szépen el lehetett volna simítani a dol-

Pénzt takarít meg!

Külön mérték osztály

ha férfi-, fiu- és gyermekruha szükségletét **szabó MIKLÓS** cégnél **Piacz-u. 61. sz.** a Szent-Anna-utcával szemben szerzi be, ahol **téli kabátok és öltönyök már 20 koronától** kezdve kaphatók. Nagy raktár mindennemű férfi-, fiu- és gyermek ruházati cikkekben. **gyerek-ruha osztály!**

get. Akkor majd a nemzet arcába vágó bécsi ostor vissza fog suhintani.

De az erőszak így sem fog diadalmaskodni, mert akkora erkölcstelenség Magyarországon sem maradhat büntetlenül, amely szerint a törvényes állapot nyílt letiprásával lehesen egy többségi akaratnak nyilvánított brutalitást keresztülhajszolni.

Hiszen ha az erőszak letiporhatja a jogot, akkor az abszolutizmus ellen sem lehet soha senkinek semmi szava. Akkor itt akármikor fel lehetne rugni a törvényt.

De nem lehet, nem szabad. Arra ugyan, hogy nem szabad, nem sokat adnak, de nem lehet. Hiszen még Khina is alkotmányt ad már a népének. Csak itt maradhatna meg örökre az önkény és a copf?

Tessék csak kísérletezni!

Kíváncsian várjuk az erőszak örületének beigért megkezdését.

Szeretnék, ha már meg is kezdődött volna, hamarabb megtörténne a leszámolás. Mert most le akarunk és le is fogunk számolni.

Simon István.

A Domahidy Elemér protezsáltja.

Hogy került Jeney Géza a főszámvevői székbe?

Szép Magyarország a protekciók eldorádója. A világot sem kell tehát azon csodálkozunk, ha Debreczen sem képez oázist e tekintetben. Minálunk is eléggé dühöng a protekció. Hogy milyen eredményekkel jár, azt fényesen mutatja Debreczen város új főszámvevőjének a kinevezése.

Számtalan érdemes, törekvő és buzgó tisztviselő egész életének a munkájánál többet ért — egy kis főispáni protekció: erre tanít meg bennünket a városi főszámvevő kinevezése.

Domahidy Elemér főispán ur gondol egyet. Miért ne tenné meg ő főszámvevőnek régi jó cimboráját, zseni kollegáját: Jeney Gézát? Miért ne, ha teheti! Mit neki érdem, törekvés, ambíció?! Mit egy fáradtságos, hivatalnoki élet minden küzdelme? Ha nem a főispán urnak protezsáltja, akkor ezek a szempontok csak mellékkérdések (ha ugyan kérdések egyáltalában) a főispáni kinevezéseknél.

Példa rá a Jeney Géza kinevezése. Vajon miféle rékek predesztinálták ezt az urat arra, hogy Debreczen városa főszámvevői székébe üljön? Egyedül a protekció, a főispáni protekció!

Ha tetszik, mindjárt be is bizonyítjuk. Nem a levegőből vett bombasztokkal, hanem a legkomolyabb, leghathatósabb érvel. Jeney Géza ur volt már tisztviselője Szatmár vármegyének. Domahidy Elemér szolgabíró volt akkor ugyanott. Innen ered a jó barátság.

Jeney Gézát azonban mint hasznavehetetlen, munkaképtelen, rokkant embert csakhamar nyugdíjazták. Ugyebár kérem talán azt felesleges is volt közölni, hogy — miért? Hasznos, munkaképes, tettersz tisztviselőket nem szokás nyugdíjra utalni, nem szokás sutba dobni. — Jeney Géza urat pedig a sutba dobták.

És most a főispán ur kegyelme a mi nyakunkra hozza egy egész csomó, derék tisztviselő mellőzésével főszámvevőnek. Vajon miért? Derezen város főszámvevői széke menhely talán, amely a főispán rokkant kegyeltjeinek menedéket nyújt?

Vagy talán azt gondolja a főispán ur, hogy aki nem jó Szatmár vármegyében tisztviselőnek, az talán csak beválik Debreczen város főszámvevőjének. Mert a főszámvevőség olyan állás, amelyet mindenki elfoglalhat, ahova nem kell szaktudás és gyakorlat. Jó oda olyan ember is, akít már nyugalomba helyezett a nemes Szatmár vármegye.

Ehez azt hisszük nem kell kommentár:

got a békesség kedvéért. De ezt is elmulasztotta a boldogtalan! Kádár Jenőről van szó, ha ismered. Az apját bizonyosan ismerted; itt volt az üzlete a kaszinóval szemben. Snájder volt az istenadta. A fia városi hivatalba lépett. Valaki beajánlotta a kaszinóba, aki bizonyosan sokkal tartozott aza pjának, hehehe! A fiu a minap a billiárdasztal mellett állott egy pár barátjával. Mellesleg megjegyzem neked, hogy már nagyon sok városi bugris kezd járni ide, ami nekem egyáltalán nem tetszik. Egyszer csak a fiatal Gyöngyössy Gusztit, a szolgabíró, oldalba löki, a dákójával. Kádár Jenő meg fölkiált: Kérem, uram, vigyázzon! Meglőkött! Gusztit erre hátra fordult és élesen a szemébe nézett: Mire vigyázzak? No és ha meglőktem? A körülállóknak gnyagos nevetésben törlek ki — a snájder fia elvérősödött a haja tövéig, mint a főtt rák s szörnyű zavarodottságában nem tudott mit felelni. A barátai pedig karonragadták: Jer innen, Jenő! A Gusztit pajtásainak csufondáros nevéte kísérté őket.

— Rettenetes!

— Hát biz az rettenetes, pajtás. Mert a kaszinóba is, a városban is szétében beszéltek, hogy Gyöngyössy Gusztit készakarva bökte oldalba a fiut, aki azonban, ismétlem, még azt is elmulasztotta, hogy magyarizatot kéressen. A kaszinó öreg urai ráakarták birni Gyöngyössy hogy ez esetben jelentsek ki, hogy nem forgott fönn sértő szándék. Tudod, azt mondták: nem szeretnék, ha a kaszinóról az a hír terjedne el, hogy itt nem virágozik eléggé a demokrá-

cia, a z ördög vigye el. De bizony a mi barátunk még a füle botját sem mozgatta. Mondják, hogy segédek akart külden ellenfelehez, de a felesége sirva esett a nyakába. Elég az hozzá, Halápy báró beadta ellene a kigolyózási indítványt!

Ebben a percben feltáruhtak a legbelső szentély magas szárnyajtói. A választmány urai, a megegyezéses tekintélyei kivonultak. Az érdeklődők köréjük csoportosultak.

— Nos, nos?

Az alispán csodálkozva vont vállalt, mint a kit egészen meglep a kérdés.

— Mit nos? Hiszen kétséget sem szenvedett a döntés. Persze hogy el kellett fogadni az indítványt...

III.

Ezt felelte a nyurga ifju Tass Gábornak is, amikor megkérdezte tőle, hogy csakugyan pálcát törlek hát a városi hivatalnok felett?

— Hadd el barátom, nem cselekedhettünk másképpen. Ilyen súlyos hiba! Persze te a bajszod rágod. Neked nincs ingedre a dolog. Te, ugy látszik, egészen elamerikaiasodtál. Amerikában nem így cselekedtek volna, ugyebár?

— Határozottan nem. Ha ott olyan klubélet volna, inkább a dákós fiatalember ellen adtak volna be kigolyózási indítványt.

— De hát mi Európában vagyunk, öregem. Nekünk viszont ez a fickó nem tetszett. Egyáltalán nem volt közénk való. Mondom, hogy snájder volt azé desapja. Itt velünk szemben foltozhatta a sok rongyos nadrágot. Aztán ha

nyugalomba helyezett szatmár vármegyei tisztviselő... A többit tessék hozzágondolni.

Domahidy Elemér főispán ur önkényeskedését nemcsak a szegény, mellőzött városi tisztviselők, hanem Debreczen városa is megbánja. Hjal de mit tehetünk ellene?! A főispán ur hatalmas és azt ülteti zsiros állásba, akit akar. Hogy tovább ne menjünk, — főszámvevővé tette Jeney Gézát. Ez pedig épen elég.

Magyarország, protekciók eldorádója, — de még te benned is csak Debreczen városában történhetik meg ilyesmi...

Nagy harcok közelegnek.

A házelnök nyilatkozik.

Házfelosztás előtt.

Gróf Khuen-Héderváry Kráoly főmögő ma délelőtt is folytatta politikai tanácskozását. Dél-előtt tíz órakor elkefreste őt a miniszterelnöki palotában Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, akivel több mint egy óra hosszat értekezett.

A tanácskozás után egy esti lap munkatársa felkereste Berzeviczy Albertet, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A dolgok jelen állásában egyedül a miniszterelnököt tartom illetékesnek nyilatkozni. Az én időelőtti nyilatkozatom esetleg kellemetlenséget okozhatna a miniszterelnöknek, aki most egyedül van hivatva a fejlemények irányítására. Különbön két-három nap múlva megtudnak mindent. Akkor nyilvánosságra kerül.

— Kegyelmes uram! A közönség már ma szeretne tájékoztatást.

— Ismétlem, a miniszterelnök kezében vannak a szálak.

— Hétiön ki elnököl, kegyelmes uram?

— Azt hiszem én. De talán még ez sem biztos.

még a fia tisztességesen házasodott volna! De valami mester leányát vette el. Semmi se 'füzte hozzá a fiut. A gondolkodása is egészen más volt, mint a miénk. Az ilyen alakot jobb minél előbb eltávolítani. Mindjárt tisztább itt a levegő!

S nagyot lélekzet a vézna fiatal ur a tisztább levegőből...

IV.

Az elamerikaiasodott fiatal földesur hallgatott és csak bólongatott. Persze, persze... Ime, azonban egy hatalmas természetű, ezüstsörényes, oroszlanfejű öreg ur közelített feléjük, akinek délceg szál alakját meg nem görnyesztette a kor. Egy ivet tartott a kezében s azt a két ur elé terjesztette az asztalkára.

— Nézzétek csak. Egy szegény beteg 48-as honvéd részére gyűjtök. Ne sajnáljatok aláírni valamikéket.

Tass Gábor készséggel jegyzett az ivre egy összeget. Ifju barátja már sokkal savanyubb arccal vette kezébe a ceruzát. A földesur pedig az ősz daliához fordult:

— Beteg is az a szegény ember? Akkor én megkérem bátyámuramat; bizalmasan közölje velem, kicsoda, hol lakik? Én elküldöm hozzá a házi orvosomat, hadd gyógykezelve az én költségemre.

Az ősz dalia megzavarodott. Elpirult. S hebegve válaszolt:

— Nem, nem, az nem lehet, kedves csém. Ez az ember a szemérmes szegények közé tartozik. Valaha jobb napokat látott. Mit gondolsz

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, szék-szorulásban szenvedőknek.

Repható Debreczen és vidékén minden

Agmandi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-óra alatt teljesen rendbe hozza.

gyógyszertárban és jobb főszereplőkben.

A képviselőház elnökének e nagyon si érthető tartózkodásával szemben befejezett tényként jelenthetjük, hogy ő nem vállalkozik a házszabályoknak az eddigiektől eltérő alkalmazására és így Tisza Istvánra vár a feladat, hogy a kormány haditervét végrehajtsa.

A kormány hír szerint a legpokolibb haditervvel megy az ütközetbe. E haditervből nem hiányzik az a lehetőség sem, hogy a bonyodalmak egy izgalmas pillanatában az országgyűlés feloszlatahoz nyuljon a kormány és új választások elrendelésével igyekezzen rendet teremteni.

Erre vall az a körülmény, hogy a főispánok turnusokra osztva egymásután jelentkeznek kihallgatásra a miniszterelnöknél, aki vagy személyesen, vagy Jeszeuszky és Jakabffy államtitkárok után tárgyal velük. Ez a főispánjárás már több mint tíz napja tart. A miniszterelnök a belügyminiszteriumban fogadta a főispánokat és ez az oka annak, hogy a legutóbbi képviselőházi ülések elején sohasem jelent meg.

A rendőrlegénység vizsgálója.

Beszámoló a rendőrség kioktatásáról

Ma délután négy órakor tartotta meg a rendőrség a hónapok óta folyó rendőrlegénységi oktatásnak a beszámolóját egy nyilvános vizsga keretében.

A beszámolón megjelent a teljes számú rendőrlegénység díszbe öltözve.

Az emelvényen foglalt helyett a vizsgáló bizottság: Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyzőhelyettes, dr. Magoss György t. főügyész, Gáthy Bálint kir. ügyész, Taczak József tábornok és Tóby István vizsgálóbíró.

A vizsgálatot Rostás István rendőrfőkapitány vezette, körötte foglaltak helyett: Jeney Szabó Miklós tb. főkapitány, Komlóssy Pál rendőrkapitányé s Barna Tibor rendőrfelügyelő.

Körner Adolf h. főjegyző a rendészeti ügye referense szép szavakkal üdvözölte a vizsgálatra

— főhadnagy volt! Elvette a vagyonát. Behalna a szegényébe, ha valakinek elárulnám a nevét...

S fogta a pénzt és sietve elcsoszogott. A vékonypénzü urfi pedig elnevette magát:

— No, Gábor pajtás, te ugyan nagy zavarba hoztad Guszt ibácsit! Még hogy kicsoda az ő öreg honvédje?

— Mivel hoztam zavarba?

— Mivel ám! Köztünk legyen mondva, az öreg nem igen tud kijönni a nyugdíjából, amit a nemes vármegyétől élvez. Mikor aztán egy kis pénzmagra van szüksége: mindig akad egy-egy negyvennyolcas honvédje, vagy egy földönfutó özvegy asszonya, aki nem tudja megfizetni a házbérét s akinek kilenc porontya van — akiknek ő könyöradományokat gyűjt. Csupa szemérmes szegény, akiknek a világért sem szabad elárulni a nevét. Hahaha!

Tass Gábor arca lángba borult:

— Hiszen ez közönséges szélhámosság! Csak lás! S ti az ilyen alakot megtűritek magatok közt?

Az ifju álmélkodva nézett reá:

— Ugyan, ugyan! Mit képzelsz? Hiszen Guszt bácsi a mi emberünk! Hozzánk tartozik. Csak nem csapunk botrányt, hogy köztünk ilyesmi történik? Inkább elnézzük az öregnek ezt a kis suskust...

Azzal fölkel s vállára veregetett a földesurnak:

— No, pajtás, úgy látom, nem sokáig jövünk ki egymással. Te igazán egészen elamerikaisodtál. Hanem szervusz! Utána nézek annak, amiből élek!

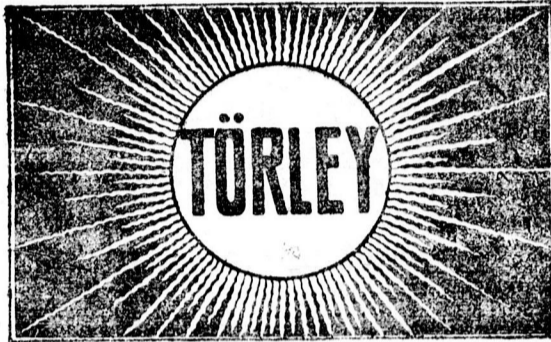
Azzal letelepedett egy tarokkjátszmaához négyediknek.

Az amerikai ott maradt, összefont karokkal, összevont szemöldökkel, a sarokban. — Eggedül.

megjelenteket. Ezután Rostás István rendőrfőkapitány ismertette a rendőrség eddigi oktatásának a tárgyait. Eszerint tárgyai voltak a rendőrlegénység vizsgájának: a szolgálati szabályzat, a kihágások megállapítása törvények és szabályrendeletek alapján és a büntető törvénykönyv vázlatos ismerete.

A megvizsgálandó rendőrlegénység közül az altisztek és őrpapancsnokok az első sorban foglaltak helyett. Ezeken kezdődött meg a vizsgálat. Rostás István rendőrfőkapitány intézett kérdéseket a rendőrlegénységhez, amelyre csaknem kivétel nélkül mindnyájan értelmesen, szabatosan és világosan feleltek meg. Megállapíthattuk, hogy rendőrlegénység oktatása nem volt hiábavaló és ha gyakorlatban is olyan kitűnően, jelesen, jól, avagy csak elegendően is teljesítik kötelességüket, mintahogy ma a vizsgáló bizottság érdemszerint minősítette őket — akkor nem kell attól félnünk, hogy elégtelen lesz szolgálati életük.

Ebben a tekintetben üdvözöljük a kioktatott rendőrlegénységet!

Az öngyilkos-jelöltek napja.

Borotvával vágta fel az ereit, azután felakasztotta magát.

Marólugot ivott.

Két öngyilkos-jelölt is akadt ma egyszerre Debreczen városában. Mindkettő önkéntes katona akart lenni a halálnak, de egyik sem ütötte meg a mértéket. Pedig komolyan vágyakozott mindkettő a halál után. Megutálták az életet és elakartak menekülni előle. Az egyik öngyilkos-jelölt egy debreczeni fodrász iparos, akit családi tragédiája kergetett a halálba; a másik pedig egy szegény cselédleány, aki egészen véletlenül nem is «szerelemből» ivott marólugot; nem akarták edesanyjához engedni. azért keseredett el az istenadta.

A «Debreczen» munkatársa a két öngyilkos-jelölt esetéről a következőket írja:

Egy közismert fodrászmester

borzalmas öngyilkossági kísérletet követett el ma a lakásán. A fodrászmester családjával már régóta rossz viszonyban élt. Egymást követték háza tájéka nap-nap után a családi perpatvarok.

A mi elkeseredett borbélyunk végre megunt a sok kellemetlenséget. Nem érdemes így tovább élni, —u gy gondolta. És eszerint cselekedett.

A halálbavágyásnak borzalmas módját találta ki. Mikor hajnalban hazatért egy átnulattott éjszaka után, a lakására, megint összeveszett a feleségével. Dühében elővett egy betvét és felvágta az ereit. Ez azonban nem vezetett célra, mert orvost hívtak, aki bekötözte a sebeit.

Mikor a borbély magához tért — az ablak gerendára akasztotta fel magát. De evvel sem volt szerencséje. Felesége észrevette, segítségért kiabált és férjét még élve vágta le a kötélről. Valószínű, hogy ezek után a borbélymester nem fog többet halálba vágni.

Marólugot ivott

a Külső-vásártér 1. szám alatt egy szegény cselédleány: Sóvágó Lidia. Hajduszoboszlórol

hozták be a szülei szolgálatba Arányi Arpád gyógyszerészhez.

Sóvágó Lidinek nagyon fájt a szive az otthon iránt. Még mindössze csak elseje óta volt szolgálatba, de máris haza vágyott és mert gazdája nem akarta hazaengedni; — elhatározta, hogy elemészti magát.

Sóvágó Lidi sokat olvasott már a megszorodott szívű cselédleányok marólugos tragédiájáról, hát elhatározta, hogy ő is követni fogja példájukat. Marólugot ivott. A mentők idejében gyomormosást alkalmaztak nála és be szállították a kórházba. Allapota nem vesélyes.

Véres rémdráma Nadabon.

Agyonlőtte a feleségét és az apósát, azután öngyilkos lett.

Minden izében megrendítő, részleteiben borzalmas gyilkosság történt tegnap hajnalban az Nadab községben. Egy, az elkeseredéstől és szerelmi bánatából elvakult, különben mindig józan életet élő földesgazda rettenetes vérfürdőt rendezett a saját házában.

Jólétben és meglegedésben élt Hajka Péter gazda feleségével Hogya Rozáliával.

Azonban, ugylátszik, nem csak az uri házak veszélyes betegsége, ha az anyós beavatkozik a fiatalok háztartásába, ügyes-bajos dolgaiba, hanem a zsupfödeles falusi házikóban is, egyszerű embereknel is zavart, sőt mint ebben az esetben, véres, szörnyű tragédiát idéz elő, ha az anyós okvetetlenkedik s ahelyett, hogy a szeretetet, az együttérzést ápolná, zavart és bajt okoz.

Az anyós hosszas rábeszélésre, sikerült rávenni leányát arra, hogy hagyja ott az urát. Egy éjszaka szépen kiszöktette a házból Hajkánét s amíg a férj odahaza aludt, addig ő elhajtattott leányával Nadabról.

Eltelt egy-két nap, az asszony azonban nem tért vissza s ezt látva a férj, rettenetes busulásra adta a fejét. Egész nap a kocsmában volt, vagy az országútra ment ki s ott nézte, hogy mikor jön vissza a felesége, akit, mint említettük, nagyon szeretett.

Tegnap reggel be is következett bár nem olyan formában, ahogyan azt a férj remélte, Hajkáné, a z anyja és az apja átjöttek Nadabra Hajka Péter házába, hogy az asszony holmiját elvigyék s aztán örökre bucsut mondanak.

Kezdetben simán is ment minden, egyszerre megszólalt a férj:

— Miért akarsz itten hagyni, amikor nem csináltam neked semmit.

A választ azonban be sem várta s egy hatalmas dörrenés verte fel a kis szoba csöndjét. Az elkeseredett férj a másik szobából feleségére lőtt s az asszony véresen, holtan vágódott el a szoba padozatán.

— Gyilkos, segítség! — kiáltottak a szülők s rohantak a szobába, hogy a merénylő férj kezéből kiragadják a fegyvert. Azonban vesztükre tették. Hajka előtt elborult az egész világ s többször egymás után lamadóira lőtt.

— Haljatok meg ti is kutyák! — hörögte szinte állati hangon és három golyót küldött fegyveréből. Az egyik apósát találta szíven, aki jajszó nélkül holtan rogyott össze. A másik pedig az anyósát rte s csak könnyebb sérülést okozott.

A lövés zajára emberek rohantak mindenfelől s a szörnyű véres tettet látva, Hajka Péter magával is leszámolt. Az asztalról felkapott egy nagy konyhakést s teljes erejéből a hasába szurt, a belei nyomban kifordultak s egy óra mulva már ő is ott fektűt áldozatai mellett holtan. Az orvosok előzőleg operáltak ugyan, de nem sikerült megmenteni, ő maga is elvérzett.

A rettentő gyilkosság óriási izgatottságban tartja Nadab község lakosságát s Hajka Péter háza most valóságos bucsujárhely.

JÉZSUITA AKNAMUNKA Debrecenben.

Írta: DOMOKOS JENŐ.

II.

Wolafka Nándoron kívül voltak és vannak mások is, akik a mai sajnálatos állapotokat előidézték, előidézik! Nézzük sorban! Minenekelőtt említendő a protestánsok renyhe tétlensége és lusta mozdulatlansága. Hisz most is magam saját füleimmel hallottam nem közönséges protestáns ember szájából, hogy kár volt Domokosnak azt a női kereskedelmi tanfolyam ügyét bolygatni. Hisz ha nem életre való az intézmény, ugys kimulik magától orvosi segély nélkül. És nézzük a másik oldalt! Ott mindjárt összedugták a fejeiket és a nyilvánosság elé léptették Lóky igazgatót, hogy tekintélyével és népszerűségével ő védje meg szegyenétől azon intézményt, melynek szegyenében ő nem részes. Csak esetleg most ő az igazgató. Gondoljunk csak vissza vgy 18 év ealótti időre! Ekkor a kollegiumi matuandus deákok valami

suscust csináltak az érettségi dolgozattal.

De tettök napvilágra került. Emiatt új dolgozatot kaptak s úgy végezték az érettségit. — Persze az illető, ki a suscust elkövette, büneért megbűnhődött méltán. Ezen dolgot akkor az egyik róm. katolikus tanító, kinek fia is közbejárt az esetben, hosszú és vastag lére eresztve és elferdítve leköszölte ezt az egyik helybeli lapban, mint valami világra szóló skandalumot. És ebből folyólag meghuzta a kollegium fölött az utolsó lélekharangot. Micsoda világra szóló skandalum történt a debreczeni ref. kollegiumban? Ily dolgok csak a kollegiumban történhetnek! Sat. sat. Ez is mutatja, mily nehezen várjuk, hogy a piarista kath. főgimnázium mielőbb kiegészíttessék. Ott nem fognak ily roppant skandalumok történni. Ilyen beszédek voltak leírva akkor egyik felekezeti tanító által egyik helybeli felekezeti lapban! És mi történt? Talán válaszolt valamelyik kollegiumi személyiség vagy tanár eme handabandára? Oh nem! Tudommal semki. Pedig ez kemény vád lett volna a kollegium ellen, ha úgy történt volna, mint amilyenek a lapban fellelt fujva. De az illetők lelkiismeretök tisztaságában bizakodva

hallgatásai mellőzték a cikket.

Azt gondolták: Bolond lyukból bolond szél fuj! És így jól volt ugyan tárgyilag, de következményében nem. Mert azóta sem az egyik, sem a másik intézetben nem kíséreltek meg ily megfontolatlan éretlen stílik és az illető azt az új intézetnek tulajdonítja. Így az egyik intézetet a másikkal mintegy ellenőrzőt állítja szembe. Ebből pedig csak azt akarom kihozni, hogy, amidőn lett volna fokok felszólalni a ref. tanároknak vagy másoknak, akkor is hallgattak, mint a süket disznó a buzában. És ezt rosszul tették. Legalább szeréntem igen.

Ezáltal ugyanis szarvat adtak az ultramontanoknak és a vakondok természetű jezsuitáknak arra, hogy amit eddig titokban műveltek, ettől kezdve már nyíltan, semmit sem titkolódzva cselekszék. Most már egész nyíltan és szabadon alakítják egymás után a nem katolikus, hanem ultramontán és jezsuita szövetezeket. Most már egymás után jönnek létre az uri és nem uri kongregációk, öreges, nők és férfiak számára. A sokféle Mária-társulat. Ezek egyike az egyéves női kereskedelmi tanfolyam felállítására is. És mire mindez? Megmondom. Az állam is nagyon sokban hozzájárul ezen ügyek ferde és hibás alakulásához. A kir. táblához, az üzletvezetőséghez, a reáliskolához és egy a posta- és távirádához és egyéb más állami intézethez leginkább és tulnyomó részben

róm. kath. egyénekét nevez ki,

akik itt egymást neki buzditva ultramontanok lesznek. Már pedig régi latin közmondás ez: A capite foetet priscis, magyarul: Fejétől büdösödik a hal. Aminő az elüljáró, a főnök, olyan lesz, pláne a mostani hivatalos szolgálati

viszonyok között olyannak kell lenni az alattos hivatalnoknak az alattvalónak is. Hisz a titkos minősítés által most az alattos hivatalnok rab-szolgája a főnöknek. Rendelkezik annak szabadsága, családja és vagyonja, sőt politikai joga, szavazata és vallási meggyőződése fölött is.

Innen van, hogy a mostani viszonyok között a kormány az országban csak azt nem viheti hivatalnok karainál keresztül, amit nem akar. Ő kiadja a mindig felfelé kacsingató főnököknek a parancsot. A főnök szép szóval, vagy parancs alakjában kiadja a teendőt az alattosoknak le egész a fűtőig. És úgy fog történni. Mert úgy kell történni. Ez minden téren így van. Tehát a vallási dolgokban is így van. Az alattos hivatalnok úgy és abban a templomban tartozik imádni Istenét, ahogy és amelyben főnöke parancsolja, megengedi. Az alattosnak azt kell szeretnie és gyűlölnie, akit a főnök parancsol.

Innen van aztán, hogy az újabb idetelepített hivatalnokok mindig szembehegyezkednek Debreczen öslakóival vallás tekintetében ép- úgy, mint politika tekintetében. Innen fejlehető meg a

városházán legújabb időben történt

minden sajtóságot, sajnálatos, de egyszersmind szegyenletes esemény. De mellékesen még egy új dolgot sugok annak, akinek azért van a füle, hogy halljon is vele. Most már az ultramontanok a legújabb városi képviselők választására úgy szervezkednek, hogy csak katolikusokra szavazzanak. Kiadta a jelszót az uri kongregáció elnöke.

De nini! Csak alig veszem észre, hogy tulajdonképp tárgyamtól a női kereskedelmi tanfolyamtól egy kicsit nagyon is eltertem, de mégsem egészen!

Talán jó volt ez a kis bolyongás is! Legalább elmondtam némelyeket 72 évi tapasztalataimból. Ha ezeket a fiatalság, az újabb kor és Debreczen érdemes olvasói jóknak és helyeseknek tartják, tanulni fognak belőle s okulnak. Ha pedig észleleteimet s észrevételeimet nem helyeslik, megtanulják belőle azt, mit nem kell tenni a közjó érdekében. Én ugyan nem hiszem, hogy ez a második eset merülne fel! Adja Isten, hogy oly őszintén fogadja Debreczenk özsönge intő szavaimat és jó tanácsaimat, mint amily önzetlen s őszinte szívvel adom azokat. Segítsen bennünket az egyetértés és a magyarok Istene! A tiszta igazság Istene!

A most megpendített dolgokról még szölok a legközelebb.

AZ olasz-török háború

Ostrom Tripolisz ellen.

Konstantinápoly, nov. 4. Október 26-án történt, hogy Nehad ezredes a város megadására szólította fel az olasz helyőrséget s mikor az olasz parancsnok válasz nélkül küldte vissza az arab futárt, a törökök ágyuzni kezdték Tripoliszt. A külső sáncokból az olaszok sietve visszahúzódtak a város falai közé, de már annyira idejük nem volt, hogy a sáncokban lévő ágyukat hasznavehetetlenekké tegyék s azok a törökök kezére jutottak.

Török mozgósítások.

Konstantinápoly, nov. 4. A nagy haditáncs több redif korosztály mozgósítását rendelte el Kis-Azsiában s ezeket a csapatokat haladéktalanul északi Kosszovóba és a novibazári szandzsákba küldik. Háromszáz török tartalékos tiszt ajánlkozoit önként, hogy a harctérre megy.

Szörnyű statisztika.

Berlin, nov. 4. A Lokalanzeigernek jelentik Tripoliszból: Az olaszok október 23-ig 1500 embert vesztek s ezek közül 280 maradt a csatatéren. A kolera dühöng az olasz katonák közt. Most 87 kolerás beteg van a katonai kórházban és öt kolerás meghalt. 4000 arabot kerítettek kézre az olaszok s ezeknek tizedrészt, főleg jámbor földműveseket, asszonyokat és gyermekeket agyonlőttek. A törökök veszteségeiről pontos számadatokat nem lehet tudni. Ez a statisztika nem teljes, mert az oázisokban megszámlálhatatlan holttest hever, amelyeket sem a törökök, sem az olaszok nem akarnak eltemetni. Tripolisz környékén még iszonyubban pusztít a kolera a zsidók és az arabok között.

Repülőgépek és léghajók.

Turin, nov. 4. A katonai kincstár tegnap hat repülőgépet vett át és kiépítés után utnak indította Tripoliszba. A Parseval III. kormányozható katonai léghajót is elküldték Nápolyba, ott hajóra teszik és a harctérre viszik.

A nagyhatalmak közvetítése.

Bécs, nov. 4. A Neue Freie Presse mai száma jól értesült forrásból azt jelenti, hogy a nagyhatalmak már elérkezettnek látják az időt arra, hogy megkezdjék a békeközvetítés munkáját. A dolog úgy áll, hogy a nagyhatalmak egymás között folytatnak tárgyalásokat és e tárgyalások eredményéről függ az, hogy mikor és melyik nagyhatalom vállalja el a békeakció megindítását.

Konstantinápoly, nov. 4. Ögróf Pallavicini, konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet, tegnap felkereste Assim bey nagyvezírt és külügyminisztert és vele négy óra hosszat tanácskozott. Diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a tanácskozásnak és azt állítják, hogy a monarchia diplomáciája fogja vezetni a nemsokára meginduló béketárgyalásokat.

Cavotti bombái.

Turin, nov. 4. Luigi Barzini érdekes tudósítást küldött Tripoliszból. Leírja benne az első kísérletet, mikor Gavotti műszaki hadnagy repülőgépről bombákat hajtott a török tábor kellős közepébe. Gavotti kémszemlére ment aeroplánján s az ő terve volt, hogy pokol- gépeket fog vetni a török csapatok közé. Ezek a bombák Speziában készült, iszonyu robbanóerejű kézigránatok, amelyek gyutaccsal vannak ellátva s mihelyt földhöz ütődnek, explodálnak. Nem nagyobbak egy narancsnál, de feszítőerejük olyan hatalmas, hogy száz lépés kerületben mindent elpusztítanak.

Mikor Gavotti visszatért veszedelmes utjáról, elbeszélte, hogy 80 kilométer távolságban dél felé találta a török tábor és 700 méter magasságból tisztán kivethette a csapatokat. — Félkézze a kormánykerekelt kellett igazgatnia, tehát kénytelen volt a bombák gyutacsait fogával kihuzni. Sűrű egymásutánban dobálta le mind az öt pokolgépet. A hatást nem tudta megfigyelni, mert mikor a bombák felrobbantak, sűrű füstfelhő takart be mindent, csak annyit látott, hogy a törökök veszettül futottak szerteszét.

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyaghajóknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhonynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Leleplezések egy versenytárgyalás körül.

A Fried és Adorján-céget zsarolják.

Eszék város csatornázása.

Szenzációs zsarolási ügy tartja izgalomban Eszék városát. A város nemrég nyilvános árlejtést hirdetett a város csatornázási munkálataira, amelyeknek költségeit a mérnöki hivatal 2,100.000 koronában állapította meg. Tizenkilenc elsőrendű magyar és néhány horvát cég pályázott a munkára. A nyilvános árlejtésen résztvevő Fried és Adorján budapesti vállalkozó cég is, amely 2,500,000 koronás ajánlatot tett és mert ez a cég tette a legolcsóbb ajánlatot, ezzel az összeggel el is nyerte a munkálato-
kat.

A napokban azonban feljelentés érkezett a városhoz, a pályázatban résztvevő Dulihar nevű építővállalkozó cégtől, amelyben el van mondva, hogy a budapesti cég a hivatalos személyek megvesztegetése útján jutott a pályázat megnyeréséhez és hogy állítását bebizonyítsa, a feljelentő cég beadványához egy levelet csatolt, amelyet a Fried és Adorján cég intézett a csatornaépítés ügyének előadójához és amelyben bizonyos provizióról történik említés, melyet az illető cég az előadónak fog fizetni.

A feljelentés nagyon természetesen óriási izgalmat keltett a városházán. A polgármester azonnal megindította az eljárást, kihallgatta az előadót, aki a céggel való minden közösséget megtagadott és kerekén megcáfolta, hogy a cégtől bármiféle összeget elfogadott volna. A polgármester nyomban összehívta a csatornaépítő bizottságot is, amely tegnap este tartott ülésében foglalkozott a feljelentéssel.

Kihallgatták az ülésen a Fried és Adorján cég képviselőjét is, aki előadta, hogy a Dulihar egész akciója nem egyéb zsaroló manővernél. Ez a konkurrens cég, miután elesett a megbízástól, formális ajánlatot tett a Fried és Adorján cégnek, hogy milyenre összeg ellenében hajlandó neki békét hagyni. A Fried és Adorján cégnek levelei vannak Dulihartól és más hasonló horvát konkurrensoktól, amely levelek igazolják, hogy állandó zsarolás folyt a cég ellen.

A cég képviselője azért arra kérte a csatornaépítő bizottságot, hogy adják vissza negyedmillió kauciójukat, s engedjék meg nekik, hogy a vállalkozástól elálljanak. A kérelmet azzal okolta meg a Fried és Adorján cég, hogy a város nem védi meg a zsarolásokkal szemben s

ilyen körülmények közt nem hajlandó a munkába belefogni.

A bizottság jegyzőkönyvébe foglalta a cég kívánságát s fölterjesztette a Zágrába a horvát kormányhoz. Ez fog határozni abban, vajjon a cég köteles-e a vállalt munkát teljesíteni vagy sem.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

Vasárnapi istentiszteletek. Református templomainkban vasárnap, 1911. év november 5-én prédikálni fognak a következő lelkészek: A Nagytemplomban Sebestyén Jenő budapesti tanár; a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész; a Kistemplomban 11 órakor Bartha Dezső segédlelkész; a Kossuth-templomban G. Szabó Gábor lelkész; az Ispotályi templomban Demeter Gyula lelkész; a Városi Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár; a Csapókerti imaházban Kovács János vallás okt. lelkész; a Homokkerti imaházban Boér Károly vallás okt. lelkész. — Az ág. h. e. v. templomban ma délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi, ennek végzetével az urvacsoráját kiszolgáltatja.

Dohánybevitel Debreczenben. Az országos dohánybeviteli hivatal közli, hogy az ideai dohánybevitel Debreczenben és vidékén a következő sorrendben történik: Debreczenben december 11-től február 16-ig, Hajdudorogon december 5-től február 22-ig, Nagylétán január 2-től február 10-ig. Erőhályfalván január 2-től február 16-ig, Szatmárnémetin január 1-től február 5-ig, Nagykárolyban január 2-től február 28-ig, Miskolcson január 2-től február 17-ig, Mezőkövesden január 2-től február 9-ig, Kápolnán december 11-től február 22-ig, Rakamazon december 11-től február 28-ig, Nyíregyházán december 11-től február 22-ig, Nagykállón január 2-től február 14-ig, Kisvárdán december 18-tól február 15-ig, Nyírbátoron december 18-tól február 17-ig, Vásárosnaményen január 2-től február 28-ig, Nagytárkányon december 18-tól február 29-ig, Szolnokon január 2-től február 15-ig, Tiszaróton január 2-től február 14-ig.

A debreczeni társ. polgári fiúiskola igazgatósága arról értesíti azon polgári iskolai magántanulókat, akik karácsonykor magánvizsgálatot tenni akarnak, hogy kellően felszerelt folyamadványokat alulírott igazgatóságnál (Kereskedelmi Tanintézet, Piac-utca 8.) november hó 8-ig adják be. A folyamadvánnyal együtt a vizsgadíj is lefizetendő.

Ligeti Lajos, mint szerző. A debreczeni színház egyik népszerű és kedvelt művésze, Ligeti Lajos legközelebb mint népszínmű-szerző fog a közönség előtt bemutatkozni. Lengyel Nándor nyíregyházi magánhivatalnokkal együtt népszínművet írt, melynek címe: «Magyar vér.» A darabot Zilahy Gyula elfogadta előadásra. A népszínműhöz néhány hangulatos és szép dalt Deésy Alfréd írt. A bemutató néhány hét múlva lesz.

Az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert a Ferenc-József keserűviz, miért is általánosan kedvelt és endkivül népszerűvé vált. Aki tehát egészségére vigyáz, igyék hetekint egyszer-kétszer reggelizés előtt fél pohár természetes Ferenc József-keserűvizet. A tudományos világ legkiválóbb férfiúi maguk próbálták ki és a leghatásosabb legkellemebb hashajtónak nyilvánították. Ezen valóban jótékony hatású és olcsó természetes gyógyviznek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Az igazi «Ferenc József»-keserűvizet minden jobb fűszerüzletben és az összes forgalmas gyógytárakban árusítják.

A «Bölcsészethallgatók Segítő Egyesülete» útján a közönség teljesen díjtalanul tanításban jártas szakképzett tanárjelölteket szerezhet nevelőkül, házitánítókul közép- (gimnázium, reál- és polgári iskola) és elemi iskolába járó

gyermekei mellé. Ez egyesület felállítására, megalapítására által egy olyan teljesen új intézménnyel gazdagított városunk, aminél csak egyetemi városaink dicsekedhetnek. Tehát bár még a városunk közönsége inpozíons, fejedelmi áldozatkészsége által immár megvalósított debreczeni egyetem meg sem nyílt, máris rendelkezünk egy egyetemi intézménnyel. Olvasóközönségünk meleg szeretetébe és pártfogásába ajánljuk az egyesületet, melynek igénybevétele által a megbízható nevelő- és házitánító-szerzés sokszor nehéz, fáradságos feladata egészen egyszerűvé és könnyűvé válik, mert az egyesület vezetőségével való akár személyes, akár levélbeni érintkezés útján a lehető legrövidebb idő alatt nyerhet bárki a tanításra hivatásszerűen foglalkozó tanárjelölteket. Az egyesület elnöke Kiss István, kívül személyesen délelőtt 11—12 óráig értekezhetni a főiskolai bölcsészeti kar dékáni hivatalban (Kollégium, I. emelet, nyugati szárny.) Ugyanő levélbeni megkeresésekre is szíves készséggel válaszol.

Felhívjuk sz. olvasóink figyelmét a «Borolin»-ra, «Borolin»-cukorkákra és a «Borolin»-szappanra. Egyebekben utalunk a mai számunkban közzétett hirdetésre.

A szegényeknek. Dr. Lukács Emil 500 koronás és özvegy Rojes Gyuláné 10 koronás adománya 8-án délután két órakor fog szétosztani a város szegényei között, valláskülönbség nélkül, a régi bűnügyi osztály Szent-Anna-utcai dvarán.

Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfuodásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi «Moll-féle seldült porok» használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye, az ő jelvényével és aláírásával kérendő.

Sebestyén Jenő a Nagytemplomban. Sebestyén Jenő budapesti theologiai magántanár ma délelőtt a Nagytemplomban fog prédikálni. A tudós tanár azért látogatott el Debreczenbe, hogy a kálvinista Róma egyházi intézményeit tanulmányozza. Sebestyén Jenőt jól ismerik a külföldön is. Tudományos egyházi munkásságával nagy nevet vívott ki mindenütt magának. A kiváló lelkészt a debreczeni református hívők nagy érdeklődéssel fogják meghallgatni. Sebestyén Jenő hosszabb ideig fog Debreczenben tartózkodni, ahol könyves Tóth Kálmán vendége lesz, akinél az uttrachi ünnepeken is résztvesz.

SZÍNHÁZ.

VASÁRNAP: délután Millió, bohózat; este: Három feleség, operett.

HETFÖN: Eleven ördög, operett.

KEDDEN: Tökéletes szerelem, bohózat.

SZERDÁN: délután: Fösvény, vágjáték. Ifjúsági előadás. Este: Tökéletes szerelem, bohózat.

CSUTÖRTÖKÖN: Artatlan Zsuzska, operett.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, három órai kezdettel, az «Artatlan Zsuzska» című operett kerül színre elsőrangú szereposztással. A címszerepet ezúttal Belezny Margit fogja játszani. Jegyek az előadásra előre váltandók.

Cigányszerelem. Lehár Ferencnek a «Cigányszerelem» című kedves és népszerű operettjét tüzte ki az igazgató vasárnap este a színház műsorára. Az ideai évadban ez lesz a hódító operettnek első előadása, melyre rendkívül gondos és körültekintéssel készül az énekes személyzet. Zorikát Zilahyné S. Vilma, Kőrösházi Ilonát Borbély Lili, Józsi cigányt Falussy István, Jonelt Solti Ernő, Jolánt Csanády Irma, Kajetánt Máthé Gyula, a korcsmárost Ligeti Lajos fogják játszani.

Tökéletes szerelem. Ez a címe a drámai személyzet legközelebbi ujdonságának, mely kedden kerül bemutatásra. A kiváló bohózat-ujdonságot Thury Elemér rendezi.

KILLER EDE bútorgyáros

es. és kir. udvari szállító
Debreczen, Piacz-utca 68. sz.

Alapított 1885. évben.	Több aranyéremmel kitüntetve.	Telefon 12. szám,
---------------------------	-------------------------------------	----------------------

Dúsválaszték:

Modern, finom, olcsó és izléses
kivitelű szilárd

Bútorokban.

Allandó kiállítás modern
Mennyasszonyi kelegyékben.

Ki akar

szép lenni?

Kéves hölgy van a világon, ki a FÖLDES-től.

MARGIT-CRÉME

arckenőcsőt ne ismerné. A bőr mindenemű
tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mi-
teszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan
és biztosan eltávolít és az arc ideális,
szép és üde lesz. Nemcsak az arcbőr, hanem
a nyak, váll és kéz fehéritésére és sző-
pítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszere-
k között a

Földes-téle Margit-Crém:

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen
ártalmatlan és szírtalan.

Nagy tégely 2, kesi 1 korona, minden gyógytárban
és drogériában. Kiváló toillet-cikkek: Margit
hőlgypor (3 színben) 1/20 kor. Margit-szappan
70 fillér, Margit-fogpép 1 korona. Margit-
arcvíz 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis
eredeti készítményt elfogadni, melynek ártal-
matlanságáért és kitűnő hatásáért felelőssé-
get vállalok.

Készít és
postán küldi Földes Kelemen gyógyosz. Árad.

KAPHATÓ: Debreczenben Balás Ödön, Grész Nagy
Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihálovics Jenő, Mauthner
Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szabolcsán
Barbéc Zeigmond H.-Böszörményben Erosy Gábor
gyógytárakban.

A valódi híres 500 éves

POZSONYI SEEHOFER**NÖVÉNY-BALZSAM**

elismert legjobb és legrégebb háziaszer.
Kitűnő mindana bajok ellen, melyek rossz emésztés
vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m.
emésztési zavarok májban, bélrenyhe-
ség, kólika, agyvérzés, aranyér

VÉDJEGY

SCHUTZ-MARKE

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÓGY-
TARÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10.

1 úv. 70 fill. 6 úv. postán utánvételt K 640 bérmentve.

Ducika krém, páratlan hatású arz-
szépitő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfájást is meg-
szünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2-3 nap alatt min-
den bőrkeményedést
megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszer-tárban
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a kaphatók.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlandcement és mészeművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Adóház-utca 42. szám.

Művek: BEREMEND.

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színtű

**portlandcement
és fehérmészgyártása,**

valamint géppel szott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felhalmozó
minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

BRÁDY-féle**GYOMOR-CSEPP**

a MÁRIACELLI SZÜZ MÁRIA véd-
jeggyel ellátva, melyeket MÁRIACELLI
GYOMORCSEPP-eknek nevez a nép,
30 esztendő óta úgy beváltak, hogy
nélkülözhetetlenek minden háztartásban.
E cseppeknek utólrétegenül jó hatása
van emésztési zavaroknál azután pá-
ratlan gyomorrontás, gyomor-
égés, székrekedés fej- és gyom-
orgörccsök, émelygés, szé-
dülés, hányás, álmatlanság,
kólika, vérszegénység, sápkór
stb. ellen.

Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy
nagy üveg K 1.60, kis üveget —.90
fillér, 6 üveget K 5.40, 3 nagy üve-
get K 4.80 beküldése után küld franco
BRÁDY K. gyógyszer-tára
a „Magyar Királynak“ BÉCS,
I., Fleischmarkt 3., Deport 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrá-
solja, a vörösrák csomagolására és az aláírásra, amely az
oldal levő kép másolata és utasítunk vissza minden utánvételt.

HALLÓ!**Ingyen nyakkendő!**

Angol férfi öltönyt, telöltöt vagy télikabátot
rendelhet izléses kivitelben készen és mérték
után két osztályban

25 30 | 40 50 koronáért.

Nagy választék gyapjúkelmékben.

Ne mulassa el saját érdekében felkeresni ezen
jó hírnévnek örvendő céget

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó kész férfi-, fiu- és gyer-
mekruha áruhaza **DEBRECZEN, Sas-utca 4.**
Kölcsönös Segélyző palota.

Minden vevő úgy a kész ruhához mint a ren-
delés után készült ruhákhoz **ingyen** kap
egy divatos nyakkendőt.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

építész, deszka és eszerépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) Kartelen
kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinél
saját érdeke, hogy szükségletét nálam
szerezze be.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte lakások pormentesítését

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-felelést villany parkett-géppel
szolid árban vállalok. Telefon 878. sz.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,
lesóványodáshoz hajlandós, használja a számos
év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann
gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyo-
mersavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztilák kényelmes s kel-
mes, ugyanazon ha-
tást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint
phialával a 10 gyomorsó-pasztilával kor. 1.50.
Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendé-
snél — utánvételt

Schaumann gyógyszerész

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Cs. és kir. szab. adalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi
polottával. Haskötők
hölgyek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógó has
ellen. Gummi görseér
harisnyák. Műlábakat
és műkezeket ampu-
táltak részére, test-
egyenestítő-, járó- és
támogató fűzőket.
egyenestartókat a fer-
dennöltekk részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes
eikkeket készít a technika legmodernebb el-
vei szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J.

es. és kir. szabad. sérv-
kötők és testegyenestítő
gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronahercog-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott
képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám nappal 322. (Kossuth-u. 15.) — Éjjel 66 sz. (Péterfia-u. 70)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk új gyáskocsikkal, díszletekkel szereltük fel. Teljes szobabehuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végezzük. Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. Elvünk a tisztességes verseny. A gyászos háznál kegyeltséért nem toladunk. Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.

Tisztelettel

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Nincs többé fejfájás, reuma, csúz, köszvény, isiász, kolera és más ragályos fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLIN K az ára kimerítő használati utasítással tívegenként 50 fill., a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappanak darabonként 30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő czégeknek: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerészárban. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Kérje a 727. telefon számot

Ártatlan ZSUZSI operett
gramofon lemezeit

Molnár Testvérekénél

Gramofon, varrógép, kerékpár nagy raktára és javító műhely.
Villamfelszerelési cikkek raktára.
Volframm égők 2 kor.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok
a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

F E D Á K

Cipőcrém-et?

Mert

szépfényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a

legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy más doboz

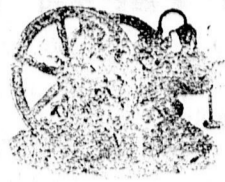
30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság

„CLIMAX“ — Pénzt —
nyersolajmotor. **takarít meg!**

Legolcsóbb, legbiztosabb ázemérő. Versenyképes
Első minőség. Több ezer referencia.

BACHRICH és TÁRSA
motorgyári fióktelep
BUDAPEST, V/23., Szabadság-tér 17. szám.
(Tőzsde-palota.)
Telefonszám: 71—01. Sürgőnycim: „CLIMAX“.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., minden további szög 5 fill.
Apróhirdetéseket előre fizetendő.

Egy jó családból való fia férfi szabó tanulókat teljes ellátással felvétetik Hatvan-u. 6. sz. alatt. Ugyanott egy darabos jó nagymunkás is felvétetik.

Csigaműmesterek csizmaszárba való papiros kile és mázsáknak olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tölem természetes, tiszta fajborokat jelentős áron beszerezhetnek. Ó-fehér, zöldes. fektója 60 korona, vörös szomatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésből önkéntes árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cim: Pank Ödön bor-nyagkereskedő, Fiume.

Növények, virágok

telelésre és gondozásra a Rabkertbe elfogadtanak. Bejelentések a debreczeni törvényszék fogházfelügyelőjénél teendők meg.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljétek a cigaretták óriási áremelésé miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-
kivélyeket,
vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfe)
és „**TIP-TOP**“ aranyzopókás
cigarettapapírt.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakaesabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKÉPÉS, májbántalom, VÉRTELULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint a fájdalom-csillapító bedőzödiszesz, köszvény, csúsz és a meg-hülés egyéb következményei-nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körut m llett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.
Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkeny kiszolgálás.

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrész-től, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekeres 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzóttól óvakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó pilulái“ tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomag-jainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Prágai és debreczeni sonkák

mindenféle

hideg felvágottak

továbbá elsőrangú virstli félék, a Möricz-féle finom hentesáru üzletében kaphatók

Simonffy-utca 2.

VÁRAY fűszerüzlet mellett.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fénnel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körut 36.